

POSTANOWIENIE

12 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 12 grudnia 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa H.P.

przeciwko M.K.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej H.P.

od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu

z 13 lutego 2024 r., I ACa 19/23,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną;**
- 2. obciąża powódkę kosztami postępowania kasacyjnego, pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 lutego 2024 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, na skutek apelacji pozwanej M.K., zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 10 listopada 2022 r., wydany w sprawie z powództwa H.P. o zapłatę i oddalił powództwo.

Wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżyła skargą kasacyjną powódka, zarzucając naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w różnych konfiguracjach, a także art. 233 § 1 w związku z art. 232 k.p.c., art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c., jak również art. 229 k.p.c., wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako oczywiście uzasadnionej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów i oceny dowodów. Wyłączenie to jest wyrazem założenia, że w systemie dwóch instancji sądowych, opartym na modelu apelacji pełnej, ustalenia faktyczne stanowią wyłączną domenę sądu pierwszej i drugiej instancji, podczas gdy Sąd Najwyższy kontroluje prawidłowość zaskarżonego wyroku będąc związany jego podstawą faktyczną (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2008 r., IV CSK 228/08, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 66, z dnia 21 października 2015 r., III CSK 465/14 i z dnia 13 kwietnia 2017 r., I CSK 93/17). Postępowanie kasacyjne nie stanowi tym samym kolejnej odłony sporu o ocenę dowodów i prawidłowość ustaleń faktycznych, nawet jeżeli są one nieprzekonujące dla skarżącego. Dokonanie ustaleń faktycznych należy do sądów *meriti* (art. 233 k.p.c.), a ich weryfikacja sytuuje się poza kognicją Sądu Najwyższego. Skarga kasacyjna, której zarzuty sprowadzają się do kwestionowania dokonanej oceny dowodów lub próby podważenia ustaleń faktycznych, podlega w konsekwencji odrzuceniu, jako nieoparta na ustawowej podstawie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 września 2005 r., III CSK 13/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 76 i z dnia 25 lipca 2024 r., I CSK 1743/23).

Bliższa analiza podstaw skargi kasacyjnej w powiązaniu z ich uzasadnieniem prowadziła do wniosku, że skarga została oparta wyłącznie na zarzutach dotyczących oceny dowodów i prawidłowości ustaleń co do tego, czy powódka dowiodła, że miała stać się współwłaścicielką nieruchomości i przeznaczała środki finansowe na budowę docelowo wspólnego domu. Dotyczy to nie tylko tych licznych zarzutów, w których wprost wskazano na naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., jednoznacznie objętych zakazem ustanowionym w art. 398³ § 3 k.p.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2008 r., IV CSK 228/08, OSNC-ZD 2009, nr C, poz. 66, z dnia 9 października 2014 r., I CSK 544/14, OSNC-ZD 2016, nr A, poz. 4, z dnia 23 czerwca 2016 r., V CSK 536/15, z dnia 13 kwietnia 2017 r., I CSK 93/17 i z dnia 27 sierpnia 2020 r., I CSK 411/19), lecz także zarzutu naruszenia art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. oraz art. 229 k.p.c.

Przepis art. 229 k.p.c. dotyczy tzw. bezdowodowego dokonywania ustaleń faktycznych, a tym samym podlega również wyłączeniu ustanowionemu w art. 398³ § 3 k.p.c. (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 2022 r., II CSKP 317/22 i – odpowiednio - postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2024 r., I CSK 3173/23). Zarzuty naruszenia art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. nie zmierzały natomiast do wytknięcia Sądowi Apelacyjnemu niewłaściwego rozłożenia ciężaru dowodu, do czego w istocie odnosi się art. 6 k.c., lecz do błędnego – zdaniem powódki – przyjęcia przez Sąd Apelacyjny, że określony fakt nie został albo został udowodniony, co sprowadzało się, podobnie jak zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., do niedopuszczalnej polemiki z podstawą faktyczną zaskarżonego orzeczenia.

Jedynie na marginesie należało zauważyć, że osnowa wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, oparta na zarzutach dotyczących fragmentarycznej i „wybitnie wybiórczej” oceny materiału dowodowego, a w konsekwencji pozostających poza kognicją Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym (art. 398³ § 3 k.p.c.), *a priori* nie mogła przekonywać o rzeczywistym istnieniu powołanej przez skarżącą przyczyny kasacyjnej.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. oraz art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

(K.G.)

[a.ł]